

Notă de prezentare

În temeiul dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale instituției se asigură integral din veniturile proprii, venituri care provin din tarife percepute pentru acordarea de licențe, autorizații și atestări, contribuții anuale percepute operatorilor economici reglementați din sectorul energiei electrice și termice și al gazelor naturale, precum și din fonduri acordate de organisme internaționale.

Nivelul tarifelor și contribuțiilor se stabilește anual prin ordin al ANRE.

Pe parcursul anului 2019, ANRE, în calitate de autoritate de reglementare în domeniul energiei, urmează să demareze/implementeze proiecte de o importanță deosebită în vederea eficientizării activității specifice a autorității, pentru a răspunde prompt cerințelor sectorului energetic, urmărind, totodată, creșterea gradului de satisfacție a clienților finali, astfel ca în cele ce urmează vom prezenta câteva dintre acestea:

1. În cursul anului 2019, ANRE va începe edificarea unei construcții pasive cu destinația sediu, în care să-și poată desfășura activitatea toți angajații autorității, fapt care conduce implicit la posibilitatea ca orice persoană fizică sau juridică sau operator economic aflat în sfera de reglementare a instituției să poată avea acces mai facil (prin existența unei singure locații) la ANRE. Finanțarea acestui obiectiv de investiții se asigură integral din veniturile proprii ale ANRE, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație. Considerentele avute în vedere la inițierea demersurilor necesare edificării acestui nou sediu au fost:
  - în contextul Țintelor naționale *Europa 2020* asumate de România, **creșterea eficienței energetice este una din cele trei priorități naționale în domeniul energiei**, iar ANRE promovează dialogul constructiv cu toți factorii interesați în activitatea de reglementare și diseminarea susținută a noutăților legislative naționale și europene în domeniul eficienței energetice, în conformitate cu principiile de reglementare privind transparența, predictibilitatea și responsabilitatea activității de reglementare în

domeniu. În cadrul responsabilităților legale ale ANRE privind eficiența energetică și a cerințelor de ecoproiectare și etichetare energetice obligatorii din cadrul Regulamentelor europene direct aplicabile în România, se vor încuraja organismele publice, inclusiv la nivel local și regional să urmeze exemplul autorităților administrațiilor publice centrale pentru respectarea obligației de a achiziționa doar produse, servicii și **clădiri cu performanțe înalte de eficiență energetică**;

- în data de 9 iulie 2018 a intrat în vigoare **noua Directivă europeană 844 din 30 mai 2018** de modificare a Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor, cu o perioadă de transpunere în legislația națională a statelor membre de 20 luni, care a fost aprobată prima din cadrul celor 8 acte legislative componente ale noului pachet legislativ european, dat fiind potențialul uriaș de economisire a energiei în sectorul clădiri, cel mai mare consumator european de energie din Europa (cu 40% consum final de energie), fiind totodată responsabil pentru o treime din emisiile de CO2 din Europa. Astfel, statele membre trebuie să se asigure că după data de 31 decembrie 2018, clădirile noi ocupate și deținute de autoritățile publice sunt clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Legea nr.372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, definește clădirea al cărei consum de energie este aproape egal cu zero ca fiind clădirea cu o performanță energetică foarte ridicată, la care consumul de energie este aproape egal cu zero sau este foarte scăzut și este acoperit, în proporție de minimum 10%, cu energie din surse regenerabile, inclusiv cu energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere.
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației publice a întocmit și notificat Comisiei Europene Planul de creștere a numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero specificând în acest program că :“Pentru asigurarea consumurilor energetice totale ale unei clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero, sursele regenerabile de energie (nefosile), acoperă minimum 10% din energia primară totală calculată a clădirii;
- Legea 121/2014 privind eficiența energetică - transpunerea în legislația națională a Directivei 2012/27/UE - stipulează la art.6 alin.(1) că:“ în limita bugetelor anuale, 3% din suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite pentru asigurarea climatului interior, deținute și ocupate de administrația publică centrală se renovează anual pentru a îndeplini cel puțin cerințele minime de performanță energetică prevăzute în cap. IV – Cerințele de performanță energetică a clădirilor – din Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată.” În același timp , se precizează la art.6

alin.(8) al legii antemenționată că : “În cadrul ratei anuale de renovare a clădirilor administrației publice centrale se pot include clădirile noi ocupate și deținute de aceasta care înlocuiesc clădiri specifice demolate ale administrației publice centrale în oricare din cei 2 ani precedenți, precum și clădiri vândute, demolate sau înstrăinate, sub orice formă și necuprinse în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, în oricare din cei 2 ani precedenți ca urmare a utilizării mai intensive a altor clădiri.”

- totodată, în următoarele luni se așteaptă publicarea Directivelor revizuite privind sursele de energie regenerabile și eficiența energetică, cât și Regulamentul de guvernanță pentru Uniunea energetică cu ținte stabilite la nivel european pentru anul 2030. Toate aceste Directive europene revizuite vor avea un termen de transpunere pe care trebuie să-l respecte și România ca stat membru, inclusiv cu sprijinul ANRE, pentru a crea un cadru legislativ național sustenabil pentru următoarele decenii în energie;
  - tranziția energetică până în anul 2030 va presupune schimbarea de la un sistem energetic european bazat pe utilizarea combustibililor fosili la o alternativă cu emisii scăzute de carbon unde energia va fi produsă prin surse regenerabile de energie;
  - **dat fiind caracterul unic și național al Autorității de reglementare în domeniul energiei**, cu responsabilități în cadrul preluării și implementării legislației europene, se va putea oferi un exemplu european pentru **construirea unei clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero**, cu grad de replicare la nivel național privind utilizarea surselor de energie regenerabile și cu soluții inteligente pentru utilizarea tehnologiilor informației, comunicațiilor și sistemele electronice pentru a îmbunătăți eficiența energetică și performanța globală a clădirilor;
  - desfășurarea activității ANRE într-o singură locație va conduce la eficientizarea utilizării timpului de lucru, având în vedere faptul că nu va mai fi necesară deplasarea între cele 3 sedii, conducând totodată la reducerea consumului de combustibil aferent deplasărilor între cele 3 locații;
  - noul sediu va fi proiectat astfel încât să permită instalarea unei infrastructuri adecvate care să asigure securitatea și protecția datelor prelucrate în cadrul activității autorității. De asemenea vor fi create premisele pentru conformarea cu standardele de sănătate și securitate a muncii asigurând desfășurarea în condiții optime a activității personalului.
2. Un alt proiect de anvergură ce urmează a fi realizat în anul 2019 vizează implementarea unui sistem informatic integrat la nivelul instituției, care presupune, în concret, următoarele:

- implementarea unei interfete unificate de ingestie a datelor
- implementarea unui modul avansat de analiza si raportare multi-dimensională a datelor
- implementarea unei componente de sustinere a lucrului in regim de flux
- implementarea unei componente de sustinere a crearii de aplicatii interoperabile in cadrul unui SII utilizand o baza de date centralizata
- implementarea unei componente de management a ciclului de viata a documentelor/informatiilor
- implementarea unei componente de integrare a depozitelor de date si asigurare a calitatii acestora
- implementarea unei componente de centralizare a capabilitatilor de securitate la nivel de software
- rezolvarea problemelor aferente infrastructurii hardware si comunicatii.

Finalizarea acestui proiect prezintă numeroase beneficii pentru întregul sector reglementat, asigurând crearea unei baze solide care sa faciliteze adoptarea unor tehnologii si mecanisme moderne care sa sprijine institutia in proiectarea si implementarea a noi servicii pentru sectorul energetic national in viitorul apropiat, eficientizarea timpului angajatilor, îmbunatatirea experientei operatorilor in procesul de schimb informational cu ANRE, cresterea gradului de satisfactie pentru toti partenerii din sectorul energetic national in relatia cu ANRE şa.

3. De asemenea, in contextul dezvoltat mai sus si tinând cont de prevederile articolului 9 alin. (1) lit. ş) din Legea 160/2012, referitor la atribuţii şi competenţe ANRE în sectorul energiei electrice şi energiei termice produse în cogenerare, precum şi prevederile alin.(5) ale aceluiaşi articol, precum si pentru a duce la îndeplinire activităţile care decurg din prevederile articolului 62, alin. (3), lit. ee²) din Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea ANRE, aprobat prin Ordinul nr. 2/31.01.2018 cu modificările şi completările ulterioare este necesară utilizarea unui soft dedicat care să permită dezvoltarea de modele de analiză, simulare şi prognoză privind funcţionarea eficientă a SEN, care să ofere rezultate clare şi precise ce se pot constitui în informaţii şi ipoteze utile pentru desfăşurarea activităţilor de reglementare şi monitorizare desfăşurate în cadrul ANRE. Este necesar ca acesta să ofere funcţionalităţi complexe în domenii de aplicare cum ar fi analiza funcţionării sistemului electroenergetic şi a pieţelor de energie electrică şi/sau gaze naturale (determinarea costului marginal de producţie a energiei electrice, generarea de prognoză, determinarea preţului de prognoză, bugetarea analizei privind instalarea de noi capacităţi de producere a energiei electrice, managementul riscurilor, gestionarea congestiilor, planificarea resurselor pe termen scurt/mediu/lung, integrarea surselor de energie regenerabilă, modelarea modului de încărcare a reţelei de transport în

funcție de configurația sistemului și de complexitatea modelului). Un soft capabil să optimizeze și să integreze toate componentele de piață de energie electrică și gaze naturale pentru a furniza soluții optimizate privind angajarea/utilizarea unităților integrate în model, pentru satisfacerea unei cereri de consum (de energie electrică, energie termică, gaze naturale), costurile aferente, resursele necesare (combustibili, rezerve de servicii de sistem), nivelul pierderilor tehnologice, nivelul de siguranță al sistemului și prețuri de piață rezultate din condițiile și constrângerile/restricțiile prevăzute în modelul de analiză, reprezintă un instrument extrem de util pentru desfășurarea activităților de reglementare și monitorizare din cadrul ANRE. De asemenea, având în vedere baza de date dezvoltată până la momentul actual pe baza datelor reale din SEN și ținând cont de topologia sistemului electroenergetic, modelarea și simularea unor scenarii de interes pentru reglementator poate duce la rezultate optimizate relevante privind utilizarea resurselor disponibile, echilibrele/dezechilibrele zonale de producere-consum, variațiile ale prețului energiei electrice în funcție de evenimente/stări ale sistemului actual și viitor. Soft-ul va include, posibilitatea modelării programelor de dezvoltare, oferind soluții optimizate pentru schimbarea/modernizarea unităților de producere, optimizarea performanțelor rețelelor de transport și distribuție prin optimizarea capacităților de transport și a parametrilor liniilor și transformatoarelor, și este necesar să fie prevăzut cu modele de simulare a pieței prin configurarea de cereri și oferte în piață cu evaluarea rezultatelor prețului pieței ca urmare a optimizării prin algoritmi de tip competiție.

4. Incepând cu luna ianuarie 2019, România va prelua Președinția semestrială a Uniunii Europene, iar în acest context ANRE va organiza diverse întâlniri în spiritul diseminării progreselor facute în atingerea dezideratelor europene privind piața de gaze naturale, energie electrică, termică, precum și în domeniul eficienței energetice. În prima parte a semestrului I 2019 ANRE va organiza pentru prima oară la București o reuniune ACER, acțiune ce se încadrează în calendarul detinerii de către România a Președinției Consiliului Uniunii Europene.
5. În legătură cu pct.-ul precedent, de adăugat pe lista de priorități este necesitatea realizării unui studiu de specialitate care să stea la baza fundamentării unei noi Norme tehnice/Regulament/Metodologie privind repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, în cazul folosirii sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum care să răspundă în principal, dar fără a ne limita, la următoarele cerințe:
  - ✓ Analiza exhaustivă a prevederilor legislative naționale și europene din domeniul energiei termice, în special a acelor care prevăd faptul că în imobilele de tip condominiu racordate la

sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau dotate cu o sursă proprie locală de producere a energiei termice la nivel de scară/bloc este obligatorie montarea contoarelor/repartitoarelor, pentru individualizarea consumurilor de energie pentru încălzire/răcire și apă caldă la nivelul fiecărui apartament iar repartizarea costurilor se realizează conform unei norme tehnice (art. 9 alin.(3) din Directiva Europeană nr. 27/2012 privind eficiența energetică și art. 10 alin.(5) și alin. (6) Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică);

- ✓ Analiza particularităților specifice României în privința asigurării încălzirii și apei calde de consum, la nivelul consumatorilor finali, în sensul că într-un condominiu există atât apartamente branșate la SACET cât și apartamente care își asigură încălzirea și apa caldă cu surse individuale, sau apartamente fără nicio sursă de încălzire;
- ✓ Identificarea cauzelor ce au generat reticența unor consumatori finali (proprietari de apartamente) de a utiliza sistemele de repartizare a costurilor cu energia termică;
- ✓ Cuantificarea gradului de branșare al apartamentelor la SACET, întrucât există diferențe semnificative atât la nivel de condominiu cât și la nivel de localitate;
- ✓ Stabilirea soluției tehnice optime de distribuție a energiei termice la nivel de condominiu (distribuție verticală / distribuție orizontală);
- ✓ Identificarea modificărilor realizate de consumatorii finali asupra instalațiilor interioare de încălzire (corpurilor de încălzire și coloanelor de distribuție a energiei termice), necesitatea echilibrării hidraulice a instalației interioare de încălzire;
- ✓ Analizarea cerințelor și așteptărilor consumatorilor finali și a organizațiilor neguvernamentale (ex Liga HABITAT, FAPR, ANPSC) și identificarea soluțiilor optime prin care se pot pune în practică aceste deziderate.

Cu privire la acest aspect trebuie precizat ca, deși preluarea acestei activități de la ANRSC s-a realizat din 23.11.2016, devenind efectivă în ianuarie 2017, este de notorietate faptul că pe seama repartizării costurilor de încălzire au existat multe dezbateri publice în spațiul media și presa scrisă precum și petiții înregistrate la ANRE, atât în anul 2017, cât și în 2018 pe această temă, aspecte care au generat un proces de analiză internă în cadrul Departamentului pentru Eficiență Energetică al ANRE. Trebuie avut în vedere, de asemenea, că în cursul perioadei de răspuns la cerințele Uniunii Europene cu privire la cazul EU-Pilor nr. 9193/2017, ANRE a declarat că va evalua posibilitatea introducerii în cadrul Programului de Reglementari revizuirea *NORMEI TEHNICE privind repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, în cazul folosirii sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum*, aprobată prin *Ordinul ANRSC nr.343 din 13/07/2010*, publicată în Monitorul Oficial al României nr.501 din 20/07/2010,

Partea I, coroborat cu modificările și completările ce vor fi aduse Legii nr.325/2006 privind serviciul public de alimentare cu energie termică. Asadar, în temeiul solicitării Direcției generale pentru eficiență energetică, surse regenerabile, cogenerare și energie termică nr. 6698/29.01.2018, *Norma Tehnică privind repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, în cazul folosirii sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum*”, a fost introdusă în Programul de Reglementări al ANRE perioada 2018-2020, la poziția 115.

6. Un alt aspect ce va fi determinant în anul ce urmează în activitatea ANRE este acela că în conformitate cu prevederile art. V din Legea nr. 184/2018 pentru aprobarea OUG nr. 24/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie și pentru modificarea unor acte normative, “ca alternativă la sistemul de promovare prin certificate verzi instituit prin Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Energiei, împreună cu ANRE, poate elabora și supune spre aprobare Guvernului schema de ajutor de stat pentru sprijinirea producerii energiei electrice din surse regenerabile sub forma unei prime fixe pe tip de tehnologie, care se adaugă la prețul mediu al energiei electrice rezultat din tranzacțiile pe piața centralizată de energie electrică”. În aceste condiții, în vederea notificării schemei de sprijin alternativă la Comisia Europeană, este necesar elaborarea unui studiu din care să rezulte următoarele aspecte:

- modul optim de implementare a acesteia în contextul existenței în paralel a schemei de sprijin prin certificate verzi și a schemei cu pret fix aplicabilă prosumatorilor;
- stabilirea cuantumului primei fixe pe tip de tehnologie care trebuie să acopere diferența dintre costurile de producere a energiei electrice pe fiecare tip de tehnologie și veniturile obținute din vânzarea energiei electrice;
- verificarea individuală sau colectivă la supracompensare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie;
- corelarea prevederilor din această schema cu cele din legislația europeană privind ajutoarele de stat;
- modelarea funcționării schemei în vederea transmiterii datelor rezultate din modelare în cadrul procesului de notificare;
- evaluarea modificărilor de reglementare necesare pentru implementare și construcția pachetului care trebuie notificat;
- asistența la notificarea către Comisie.

7. In conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2016 de modificare și completare a Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică, la art. 3 alin 2 litera r) Departamentul pentru eficiență energetică din cadrul ANRE are printre atribuții : *organizarea, inclusiv din surse proprii, de campanii de informare și de motivare de interes național a consumatorilor mici de energie, inclusiv casnici, pentru a utiliza eficient energia.*” și în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, coordonează elaborarea programelor de informare și de motivare a consumatorilor mici de energie, inclusiv casnici, pentru a utiliza eficient energia, aceste activități nu au fost efectuate din lipsa de fonduri, deși au fost bugetate an de an, fiind reportate pentru anul 2019;

8. Potrivit art. 1 și 23 din Legea nr. 167/10.07.2018 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, au fost prevăzute în sarcina ANRE obligații privind asigurarea creșterii gradului de informare și conștientizare a drepturilor clienților finali de energie electrică și gaze naturale în relația cu operatorii economici participanți la piața. ANRE are de gestionat o serie de subiecte deosebit de sensibile pentru consumatorii finali de energie electrică și gaze naturale în condițiile eliminării prețurilor reglementate la energia electrică și a continuării aplicării calendarului de liberalizare a prețurilor la gaze naturale. Campaniile de informare trebuie dezvoltate pe mai multe etape, începând cu cea simplă, de informare a consumatorilor în vederea acumulării și integrării de informații și cunoștințe și până la cea complexă, de conștientizare ca atingere a nivelului atitudinal. Pentru administrarea modului prin care vom asigura informarea și comunicarea cu categoriile de clienți finali, în special cei casnici, **ANRE** va trebui să dezvolte pachete informative structurate pe diferite grupuri țintă, să elaboreze pliante și broșuri, să le difuzeze, să gestioneze pregătirea evenimentelor de diseminare a informației.

In conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2016 de modificare și completare a Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică, la art. 3 alin 2 litera r) Departamentul pentru eficiență energetică din cadrul ANRE are printre atribuții : *organizarea, inclusiv din surse proprii, de campanii de informare și de motivare de interes național a consumatorilor mici de energie, inclusiv casnici, pentru a utiliza eficient energia.*” și în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, coordonează elaborarea programelor de informare și de motivare a consumatorilor mici de energie, inclusiv casnici, pentru a utiliza eficient energia, aceste activități nu au fost efectuate din lipsa de fonduri, deși au fost bugetate an de an, fiind reportate pentru anul 2019.

Prin urmare, având în vedere cele menționate mai sus cu titlu de exemplu, precum și dispozițiile art. 2 alin. (3) din OUG nr. 33/2007 menționate anterior, potrivit cărora finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale instituției se asigură integral din veniturile proprii, care provin cu precădere din tarifele percepute pentru acordarea de licențe, autorizații și atestări și contribuțiile anuale percepute operatorilor economici reglementați, supunem dezbaterii publice proiectul de *Ordin privind aprobarea tarifelor și contribuțiilor bănești percepute de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei în anul 2019*.